

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-4487
Den 20. januar 2022

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 378 (MOF alm. del) stillet 22. december 2021 efter ønske fra Carl Valentin (SF).

Spørgsmål nr. 378

”Ministeren oplyste på samråd den 15. december 2021, at kommunerne i de modtagne tilbagemeldinger har vurderet, at der er eller kan være knyttet en sundhedsrisiko til 47 lokaliteter, som er forurenede med PFOS, jf. MOF alm. del – bilag 193. Vil ministeren redegøre for, om den sundhedsmæssige risiko er akut på nogle af de 47 lokaliteter?”

Svar

Miljøstyrelsen har fået tilbagemeldinger fra alle kommuner om deres indledende vurdering af, hvor der kan være knyttet en sundhedsrisiko til brandøvelsespladser, og hvilke tiltag der er eller bliver igangsat på baggrund af denne vurdering. Miljøstyrelsens status på tilbagemeldingerne er oversendt til Miljø- og Fødevareudvalget i januar 2022.

De sundhedsrisici indmeldingerne til Miljøstyrelsen peger på, omfatter primært arealer med græssende dyr, kolonihaver med fødevarer, fiskeri og badning i tilknyttede vandområder og drikkevand.

Kommunerne har siden efteråret 2021 identificeret yderligere 25 brandøvelsespladser eller pladser med lignende aktiviteter. Det samlede antal pladser er dermed vokset fra de 181 på den oprindelige liste til 206. Det er ikke oplyst, hvordan de nye lokaliteter konkret er udpeget, men kommunernes grundige gennemgang lokalt har ført til denne yderligere udpegning.

Kommunernes gennemgang af de udpegede lokaliteter viser, at der på 52 ud af de 206 lokaliteter kan være en potentiel sundhedsrisiko. For 35 af de 52 indmeldte lokaliteter er der sat gang i analyser af den formodede forurening, eller der er udstedt påbud om yderligere undersøgelser.

Fødevestyrelsen oplyser på sin hjemmeside, at ”I vurderingen af PFOS fra kød spiller kostvaner en rolle. Kogræsserforeninger, hvor nogle medlemmer kan forventes at spise meget kød fra samme dyr, skal have særlig opmærksomhed i denne forbindelse”. Der er ikke i tilbagemeldinger fra kommunerne indtil videre peget på, at der er påvist markante indhold af PFOS i kvæg, som er sammenlignelige med sagen i Korsør. I tilbagemeldingerne fra kommunerne er der ikke oplysninger om, hvorvidt der er kogræsserlaug på de 52 lokaliteter. På omkring 10 af de 52 lokaliteter er der, eller har der været græssende dyr.

Miljøstyrelsen er løbende i kontakt med kommunerne om opfølgende tiltag og opfordrer kommunerne til at få afklaret, om der er behov for yderligere håndtering af lokaliteter, hvor videre handling udestår. Ligeledes er Miljøstyrelsen løbende i kontakt med Danske Regioner, der vil opdatere listen over

brandøvelsespladser kvartalsvist med ny viden fra de undersøgelser, som regionerne gennemfører under den offentlige indsats.

Arbejdet med at sikre overblik over brandøvelsespladser og afklaring af tilknyttet sundhedsrisiko er dermed godt på vej. Kommuner og regioner, der er jordforureningsmyndigheder, følger op med konkrete handlinger på de lokaliteter, de har vurderet, at der potentielt kan være en sundhedsrisiko. Kommunerne afklarer også, om der grundlag for at udstede undersøgelsespåbud eller oprensningpåbud til en ansvarlig forurener.

Myndighederne foretager en konkret vurdering af de individuelle forhold for potentiel PFOS-forurening knyttet til brandøvelsespladserne. Herefter vurderer myndighederne, hvilke tiltag der er nødvendige at udføre på lokaliteten for at sikre afskæring i forhold til potentiel sundhedsrisiko. Dette gælder også for Forsvarets og Naturstyrelsens arealer, der er forurenede med PFOS. Om risikoen bliver mere akut inden forureningen afværges, vil afhænge af den konkrete forureningssituation, herunder hvor hurtigt, hvordan og hvortil det miljøfarlige stof spreder sig. Kommunerne forventes løbende at tage bestik af situationen, og den viden, der tilvejebringes om arealerne, vurderes af jordforureningsmyndighederne, herunder anbefalinger eller vurderinger indhentet fra sundhedsmyndighederne. Jordforureningsmyndigheden er kommunen, når det drejer sig om påbudssager, og regionen, når forureningssagen er under den offentlige indsats.

For at gøre det lettere for myndighederne at koordinere i sager om PFOS-forurening som den i Korsør, har Miljøstyrelsen stået i spidsen for udarbejdelse af en tjekliste. Listen skal hjælpe myndighederne med at få overblik over, hvilke myndigheder der gør hvad, når en jordforurenings karakter medfører, at f.eks. sundheds- eller fødevaremyndigheder skal inddrages. Gennem samarbejdet mellem myndighederne indsamles viden, der udgør grundlaget for myndighedernes vurdering af, hvor akut en forureningssituation er. I de tilfælde, hvor jordforureningsmyndighederne har vurderet, at det er nødvendigt, har de taget kontakt til Styrelsen for Patientsikkerhed hvad angår sundhedsrisiko og Fødevarestyrelsen, hvor det er nødvendigt at få udtaget prøver af dyr eller foder til fødevareproduktion for at få dokumenteret indhold af PFOS. I de tilfælde, hvor græssende dyr holdes til fødevareproduktion, vil regler om tilsyn og kontrol af fødevarer træde i kraft.

Naturstyrelsen har på de pågældende brandøvelsespladser eller tilstødende arealer, hvor der potentielt kan være en sundhedsrisiko, tilbudt berørte forpagtere af arealerne at betale for at få udtaget prøver af græssende dyr og af høslæt for at måle indholdet af PFOS. På baggrund af analyseresultater vurderer fødevaremyndighederne herefter, om kødet fra de græssende dyr er egnet til konsum, og om høslæt er egnet til brug som foder til konsumdyr. Naturstyrelsen følger fødevaremyndighedernes anbefalinger og videreformidler anbefalingerne til forpagterne af berørte arealer.

Jeg følger sagen tæt, for det er vigtigt at få afklaret, om der kan være lignende sager som den i Korsør andre steder i Danmark. Det er godt at se, at myndighederne handler, og at vi arbejder os fremad mod en afklaring. Det omfatter både kommunerne og regioner, men også Forsvaret og Naturstyrelsen løfter en opgave.

Lea Wermelin

/

Nina Porst